

Van Robert Vuijsje verschenen eerder:

*King Klashorst* (2003)

*Alleen maar nette mensen* (2008)

*In het wild* (2011)

Robert Vuijsje

# Beste vriend

Nijgh & Van Ditmar  
Amsterdam 2012

*Voor mijn zoons*

Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van  
Sebes & Van Gelderen Literair Agentschap te Amsterdam.

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek een  
werkbeurs van het Nederlands Letterenfonds.

[www.nijghenvanditmar.nl](http://www.nijghenvanditmar.nl)

Copyright © Robert Vuijsje 2012

Omslag Dog and Pony

Foto auteur Corné van der Stelt

Typografie Adriaan de Jonge

NUR 301 / ISBN 978 90 388 9494 2



## DEEL I

## ENTOURAGES EN GRATIS TELEFOONS



## Een afro of een jewfro

Toen Sammie werd geboren, vroegen de mensen: hoe ziet hij eruit? Tegen die mensen zei ik: 'Hij heeft het lichaam van een neger en de hersens van een jood.'

Venus vond het niet grappig. Ze hoopte dat hij niet mijn hersens had. En ik moest mijn eigen zoon geen neger noemen.

Hij heeft dezelfde naam als ik. Ik heet Samuel Green. Iedereen kent me als Sam.

Venus en ik haalden Sammie van school. Ik vond het zonde. Waarom moesten we allebei gaan als Sammie ook alleen door zijn moeder kon worden opgehaald? Ik was hier te belangrijk voor.

'Je bent een geweldige vader,' zei Venus.

Ik bedankte haar voor het compliment.

Venus was niet klaar met me. Sammies haar werd te lang, het was een wilde krullenbol, hij moest naar de kapper.

'Het is net een afro.' Venus vond dat hij te klein was voor een afro. En een afro was te veel werk.

'Je bedoelt een jewfro,' zei ik. 'Joden hebben krulletjes. Waarom moet hij die van jou hebben? Die krullen kunnen ook van mij komen.'

Venus vond dat ik niet zo stom moest doen. Natuurlijk had hij zijn krullen van haar. En zijn karakter ook. Sammie bleef normaal doen.



Venus had van die mooie lange krullen. Als iemand vroeg of het haar eigen haar was, zei ze: 'Ja, ik heb het zelf gekocht.'

Sammie was een maand oud toen Venus aankondigde dat ze een *natural black woman* was. Ze wilde geen nep-troep meer aan haar eigen haar laten vastbinden. Voortaan rockte ze een afro. Dat was authentiek, ze wilde niet meer *fake* zijn.

Ik wilde liever dat Venus lang haar had. Daar had ik recht op, zo zag ze eruit toen ik haar leerde kennen. Als ze een afro had gedragen, had ik misschien niet voor haar gekozen.

'Daar heb je recht op?' vroeg Venus. 'Moet ik deze war-taal serieus nemen?'

Ik vond het geen onredelijke eis. Zij zou het toch ook niet waarderen als ik mijn hoofd kaalschoor?

'Ik zou net zo veel van je blijven houden,' zei Venus. 'Of net zo weinig.'

Dit was het verschil tussen haar en mij, vond Venus: 'Jij hebt geen spiritualiteit. Je gelooft niet eens in God. Zonder Hem is er niets. God is liefde. Mensen die niet in God geloven hebben geen gevoel.'

Sinds ik haar kende, was Venus drie keer op vakantie geweest naar Suriname. Van haar moest ik mee. Ik moest Paramaribo zien en vooral het binnenland. De familie van Venus kwam oorspronkelijk uit de jungle. Dat was waar ze hoorde. Het was authentiek en puur en echt. Niet de neppe shit die ze hier in Nederland hadden.

Alleen de eerste keer ging ik mee. In Suriname waren toen geen restaurants, alleen eethuisjes, er was geen ander eten dan Surinaams, geen champagne, geen strand en geen airco. En niemand herkende me.

De tweede keer dat Venus ging, vroeg ze of ik meeging.

Het land was zoveel beter geworden sinds de laatste keer dat ik er kwam.

De derde keer zei ze dat ik verbaasd zou staan. Suriname was bijna net zo modern geworden als Nederland.

Ik wilde niet mee.

Ze was niet vergeten wat ik haar gisteren had geflikt. Venus was naar een concert van een reggaezanger uit Sierra Leone. Vroeger luisterden we naar dezelfde muziek.

Nadat Sammie was geboren, zei ze: 'Ik hoef die popshit van jou niet meer te horen.'

Voor ze naar het concert ging vroeg Venus: 'Weet je zeker dat je het kunt, de hele avond alleen met hem?'

'Ja natuurlijk,' zei ik. 'Beledig me niet. Ik pas zo vaak op hem.'

'Hoor je wat je zegt?' vroeg Venus.

'Wat?'

'Laat maar.' Ze liep weg, naar de voordeur.

Ik liep achter haar aan. 'Wat dan?'

'Je noemt het oppassen,' zei ze. 'Bij je eigen kind moet je het geen oppassen noemen. Ik ben met Sammie. Iedere avond. Dat is mijn leven.'

Vanaf het concert van de reggaezanger uit Sierra Leone had Venus gepingd. Hoe het met Sammie ging?

Ik pingde terug:

Alles rustig hoer

Venus pingde:

Wat?!



Ik schreef:

Wat is er

Venus antwoordde:

Kijk wat je net schrijft

Ik bekeek wat ik net had geschreven en ik bekeek het toetsenbord van mijn BlackBerry. De o zat naast de i.

Ik pingde:

Sorry hoor

Ik wilde zeggen: alles rustig hier

Ze antwoordde niet meer.

Toen Venus terugkwam van het concert lag ik in bed. Op mijn telefoon keek ik hoeveel volgers ik had op Twitter. Tot Venus binnenkwam.

‘Dat moet je me niet meer flikken,’ zei ze. ‘Dat ze bij jou thuis vroeger zo met elkaar omgingen, moeten ze zelf weten. Zo gaan wij het niet doen.’

Ik was stil.

Venus wilde haar broek uitdoen. Ze stopte. ‘Wat is er?’

Ik lag in bed, met mijn gezicht naar het plafond toe. Ik gaf geen antwoord.

‘Wat is er?’ vroeg ze weer.

Ik zei dat ik het laag vond. Ze wist hoe het ging, vroeger bij mij thuis.

‘Ja dat weet ik,’ zei ze. ‘Wil je erover praten?’

Ik zei nee.

‘Dat dacht ik al.’ Venus kwam naast me op het bed zitten. Ze deed haar arm om me heen en zei dat we bij elkaar hoorden, ze wilde voor altijd bij me blijven maar dan moest ik wel met haar praten.

Ik zei dat ik het niet kon.

‘Je kunt het wel. Maar je wilt het niet. Jouw vader is nog langer gebleven dan die van mij.’

‘Maar jouw vader is zwart,’ zei ik. ‘Dan telt het niet.’

‘En dan zeg jij dat ik laag ben?’

Venus deed het licht uit.

Sammie kwam naar buiten. Hij pakte mijn hand en die van Venus. We moesten meelopen naar de juf.

Ze was bijna klaar met een ander kind en haar ouders.

‘O ja,’ zei de juf. ‘Ik moest jullie iets vragen.’ Het duurde even voor ze zich de vraag herinnerde. ‘Is Sammie rechtshandig of links?’

‘Rechts!’ Venus en ik hadden het tegelijk geroepen.

‘Hij is rechtshandig,’ zei ik snel.

‘Rechts ja,’ zei Venus. ‘Sammie is rechts.’

‘Dank jullie wel.’ De juf keek naar mij en naar Venus en weer naar mij. ‘Dan heb ik nog een vraag. Waarom draagt hij een horloge aan zijn rechterpols?’

Ik moest lachen. Venus lachte niet.

‘Omdat ik mijn horloge rechts draag,’ zei ik. ‘Ik ben links. Sammie wil alles doen zoals zijn papa het doet.’

Venus had nasi gemaakt. Het betekende dat ze rijst kookte in een ricecooker, de rijst deed ze in een pan en daar gooide ze kipfilet en groente bij. Vroeger maakte ze allerlei verschillende gerechten, uit allerlei verschillende landen.

Nu zei ze: ‘Ik ben Surinaams ja, dat wist je al, doe maar niet verbaasd als ik iedere dag rijst maak.’



Vroeger converseerden we als we aan tafel zaten. Nu praatte Sammie tegen ons. Als Venus of ik iets zei, was het tegen Sammie, niet tegen elkaar.

De iPad lag naast mijn bord. Venus zorgde voor Sammie, ik kon op Twitter kijken of iemand nog iets over me had geschreven. Ik had mijn naam als zoekterm opgeslagen en ook 'Sam' en 'Sam Green'. Je kreeg er bijna alleen maar buitenlandse tweets mee, ik had een originelere artistennaam moeten kiezen. Nu was het te laat.

Sammie zat op de laptop. Hij kon zelf op YouTube de filmpjes vinden die hij wilde zien.

'Ik moet je nog iets vertellen,' zei Venus. 'Mijn moeder is dit weekend jarig. We gaan zondag naar Almere.'



## Hoofddoekjes met Honden

Hoe was het begonnen? In een feestloods in Amsterdam-Noord. Overal hingen levensgrote foto's van Hoofddoekjes met Honden. Dat was het thema. Het goede doel luidde: zwervhonden in Arabische landen.

De Arabische honden hadden het slecht, ze moesten naar Nederland worden gebracht. Het werd niet duidelijk of de honden echt naar ons land moesten komen of dat het een politiek statement was dat eigenlijk over mensen ging.

De hoofdvoorstelling was de onthulling van het blad *Marieke*. Het ging over een socialistische politica die zich inzette voor dieren maar ook voor mensen die het moeilijk hadden. En ze was blond en ze leek op Marilyn Monroe. In haar eenmalige eigen blad stond alles over Marieke. Haar hobby's, haar favoriete vakantiebestemmingen, haar Lady Gaga-verzameling. O ja, en de zaken waar het haar echt om ging in de politiek.

In de goodiebag zaten: een exemplaar van de *Marieke*, een fotoboek van Hoofddoekjes met Honden en een folder van Mariekes politieke partij. En een gratis telefoon. Een ouderwetse, van Nokia. Maar toch, het was een gratis telefoon.

'Geile goodiebag,' zei Julius.

Meestal kreeg je de goodiebag bij de uitgang. Deze keer werden ze na het officiële moment uitgedeeld door blonde vrouwen met hoofddoekjes op.

‘Wat een losers,’ zei Julius. ‘Waarom moet ik nog blijven als ik die goodiebag al heb gekregen?’ Marieke liet zich adviseren door amateurs.

We stonden aan de bar. Ze hadden caipirinha’s met slavenvrije suiker en slavenvrije limoenen.

Vroeger was Julius acteur. Nu was hij schilder. Hij maakte ronde doeken met felle kleuren door elkaar. Julius werd ooit bekend als zanger van het levenslied.

Ik droeg een broek van Gucci, donkerblauw, en een hemd van Rag & Bone, zwart.

Ik keek op mijn BlackBerry, hij op zijn iPhone. Of ik keek over zijn schouder, of Julius over mijn schouder. Ik zag niemand beter om mee te praten.

We praatten over de musicalpremière van vorige week, daar waren we de enige heteromannen, over de nieuwe sportschool bij ons in de buurt, daar waren we ook de enige heteromannen, en over onze auto’s. Julius had zijn BMW 5-serie ingeruild voor een 7-serie.

‘Hoe was de relatie met jouw vader?’ vroeg ik.

Julius zei: ‘Wat?’

‘Spreek je hem nog vaak?’ vroeg ik.

Julius zette een zonnebril op, van Gucci. We waren binnen. Hij pakte de *Marieke*. ‘Wat vind jij hiervan?’

Ik zei niets.

‘Ik vind het too much,’ zei Julius. ‘Het publiek wil zo’n blad niet, het is te ver over de top. Ze willen dat je bent zoals zij zijn.’

Ik zei niets, ik bekeek de *Marieke*. Het begon met een fotoserie over Mariekes honden. Ze had er drie. Ze heetten Che, Nelson en Osama. Marieke genoot ervan om de mensen op het verkeerde been te zetten.

‘Ik zou nee zeggen,’ zei Julius. ‘Als ze me vroegen.’

We wisten allebei dat hij ja zou zeggen.



‘De Julius,’ zei hij. ‘Dat klinkt niet.’

We wisten allebei dat het wel klonk. En ik wist: dit was wat ik uiteindelijk wilde. De SAM. Een tijdschrift met mijn eigen naam. Hoger bestond niet. De *Marieke* was eenmalig. Voor de SAM had ik grotere plannen.